

Centrum Wsparcia Doradczego - pilotaż

**Ewa Malik-Kapler, Departament Strategii
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**

Diagnoza i decyzje strategiczne

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Centrum Wsparcia Doradczego (CWD) - projekt strategiczny SOR i KSRR odpowiadający na potrzebę wsparcia administracji samorządowej szczebla lokalnego zwłaszcza na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją

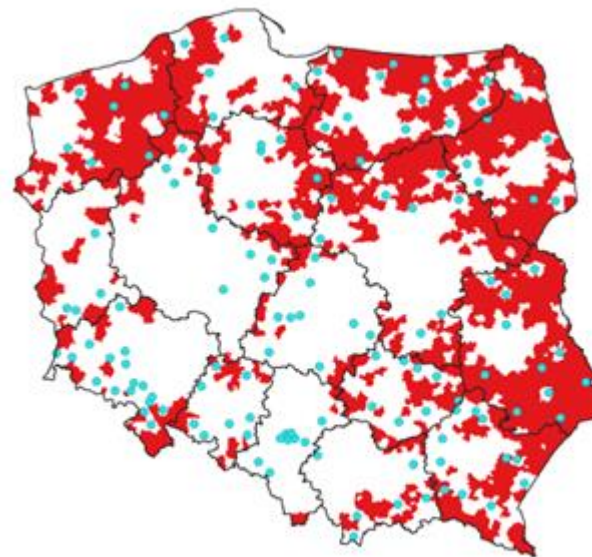
Głównym celem CWD jest „wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych), w tym poprawa ich kompetencji do zarządzania strategicznego oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w partnerstwie społeczno-gospodarczym i z sąsiednimi samorządami”.

dobrej jakości projekty, które przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców

KSRR wyznacza dwa typy OSI:

- średnie miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze (139)
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją (755)

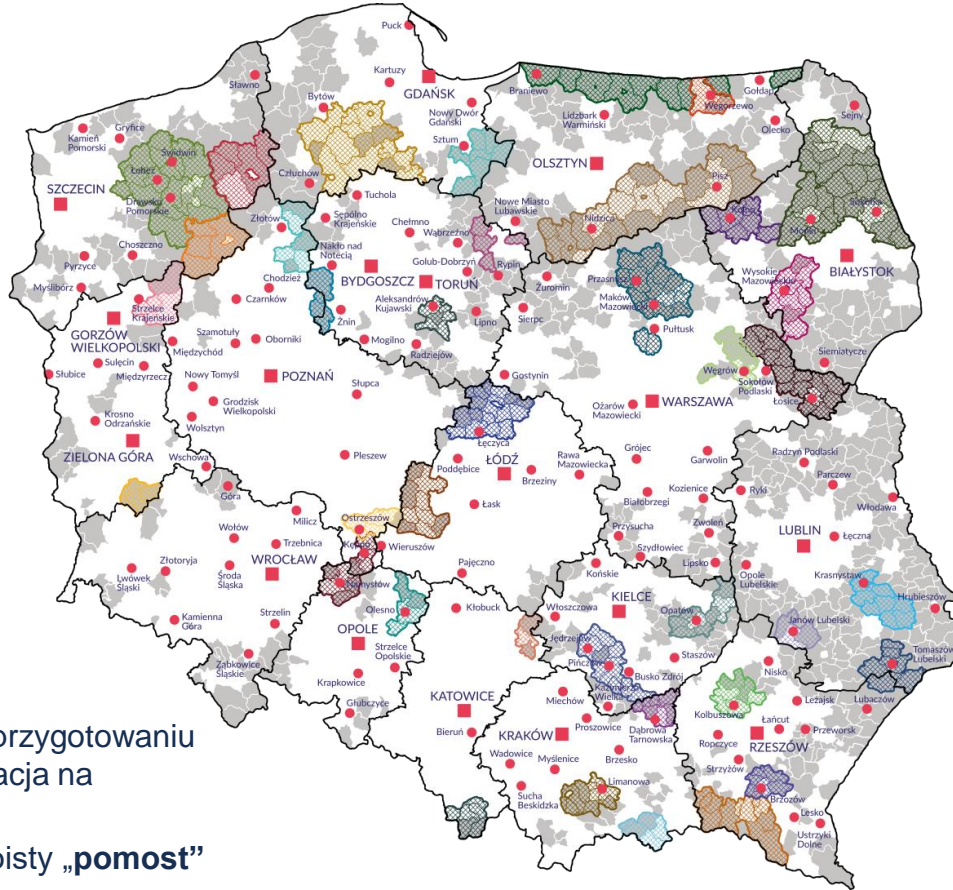
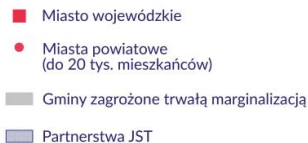
■ obszary zagrożone trwałą marginalizacją
● miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze

Beneficjenci pilotażu CWD (IX 2020 – III 2022)

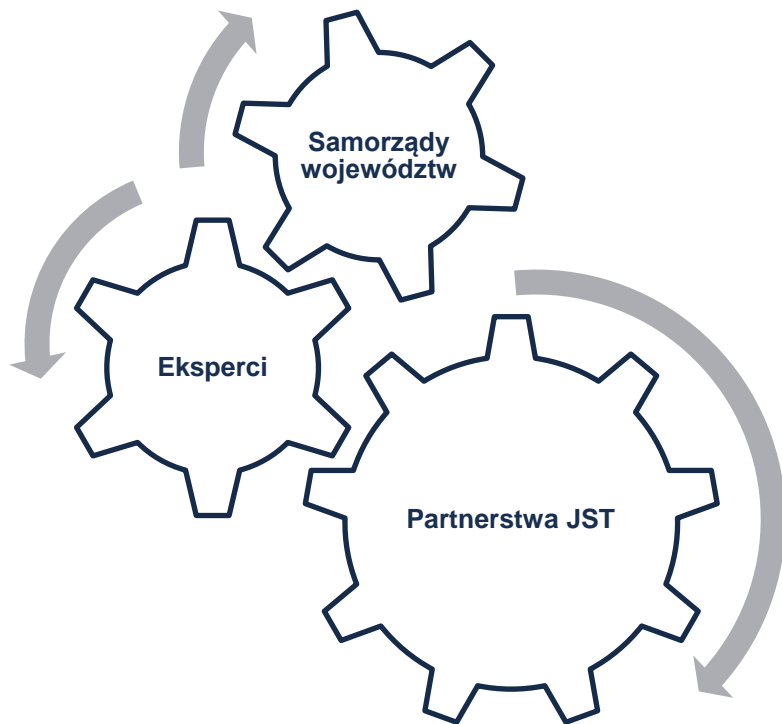
- 38 partnerstw:
- 338 samorządów lokalnych z 15 województw (228 gmin wiejskich, 92 gminy wiejsko-miejskie i 18 gmin miejskich)

Woj. Podlaskie - 3 partnerstwa:

- *Partnerstwo „Wiele gmin-jeden cel”*,
- *Partnerstwo „Ziemia Wysokomazowiecka”*,
- *Porozumienie Terytorialne „Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny”*
- Doradcy ZMP (operator wsparcia) pomagają partnerstwom w przygotowaniu **strategii terytorialnej wraz z pakietem projektów** (koncentracja na kluczowych problemach/obszarach współpracy)
- Dotacja z obecnego programu Pomocy Technicznej – jako swoisty „pomost” **między perspektywami polityki spójności**
- Zebranie doświadczeń, jak może wyglądać **docelowy model funkcjonowania CWD** oraz jak systemowo wspierać partnerstwa JST

Uczestnicy pilotażu – kluczowe role

- **Partnerstwa JST (wszyscy członkowie partnerstwa)** - aktywny udział w pilotażu, współpraca z ekspertami, napisanie (przez grupę roboczą) przy wsparciu ekspertów: strategii terytorialnej i pakietu projektów, wybór projektu kluczowego dla rozwoju obszaru
  - **Ekspertsi ZMP** - animacja partnerstw i bezpośrednie, aktywnie doradztwo w procesie planowania strategicznego (w tym wypracowanie dokumentów strategicznych oraz pakietów projektów) oraz doradztwo projektowe
  - **Samorządy województw** – uczestnictwo w realizacji projektu, w tym w pracach Rady Programowej, wypracowanie preferencji finansowych w RPO dla wypracowanych w pilotażu projektów
  - **MFIPR** - koordynator procesu doradztwa, nadzór merytoryczny i organizacyjny nad procesem doradczym w samorządach, organizacja pracy Rady Programowej.
- Rada Programowa** - forum dyskusji, wymiany opinii, zapewnienia standardów pracy ekspertów, formułowania wniosków i rekomendacji, w tym oceny efektów pilotażu CWD.

Pilotaż jako proces

Kluczowe zasady to:

- Podejście elastyczne, mimo standardowych etapów/kamieni milowych – szyte do potrzeb
- Współpraca, uzgadnianie konsensusu w partnerstwach (wyzwania: proces partycypacji w dużych partnerstwach, debaty w formule zdalnej)
- Koncentracja na kluczowych problemach/obszarach współpracy (nie na wszystkich możliwościach) = wybór kilku projektów (pakiet), w tym jeden projekt kluczowy, gotowy do wdrożenia

Stan prac *(skończony etap pracy nad diagnozami)*

Etapy prac\miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przygotowanie pogłębionej diagnozy (w tym wnioski z diagnozy)												
Opracowanie projektu strategii terytorialnej												
Pakiet projektów (w tym analizy wykonalności)												
Zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych												

Opinie samorządowców (uczestników pilotażu CWD):

„Można działać systemowo i w grupie. Korzystać ze wzajemnych doświadczeń, odnajdywać najlepsze rozwiązania, wreszcie – realizować wspólne projekty”

„Razem osiągamy więcej”

„Samodzielnie często nie jesteśmy w stanie udźwignąć ambitnych i kompleksowych zamierzeń inwestycyjnych”

„Projekt (CWD) stał się bez wątpienia katalizatorem współpracy naszych gmin”

Kluczowe produkty pilotażu: podejście terytorialne w praktyce (dokumenty i kompetencje)

- **Wzmocnienie potencjału władz lokalnych** w zakresie planowania strategicznego i projektowego
- **Popularyzowanie modelu partnerstwa** w poszukiwaniu rozwiązań problemów wspólnych, dostrzeganiu wspólnych potencjałów rozwojowych i wykorzystanie doświadczeń partnerów
- **BUDOWANIE ZDOLNOŚCI WŁADZ LOKALNYCH DO KORZYSTANIA ze środków polityki spójności 2021-2027, w tym INSTRUMENTÓW TERYTORIALNYCH (ZIT / IIT) = 38 strategii terytorialnych (z pakietami projektów)**

Cel Polityki 5 „Europa bliżej obywateli”(projekt Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027)

- ❖ wdrażanie za pomocą instrumentów terytorialnych – **ZIT, RLKS, IIT**
- ❖ promowanie współpracy i tworzenia strategii dla większych obszarów niż jedna JST np. w ramach IIT
- ❖ podstawą wydatkowania środków jest strategia terytorialna (ZIT i IIT) oraz lokalna strategia rozwoju (RLKS)

Strategie terytorialne opracowane w ramach CWD będą spełniały wymagania wynikające dla strategii terytorialnej z art. 29 rozp. ogólnego
Mogą też stanowić podstawę do dalszych prac nad **strategią rozwoju ponadlokalnego** (uzppr)

Nowy katalog strategii rozwoju - ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

- średniookresowa strategia rozwoju kraju,
- inne strategie rozwoju (krajowe strategie horyzontalne i strategie ponadregionalne),
- strategia rozwoju województwa,
- **strategia rozwoju gminy,**
- **strategia rozwoju ponadlokalnego** sporządzana przez gminy sąsiadujące powiązane ze sobą funkcjonalnie.

Strategia rozwoju:

- wskazane w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- strategia rozwoju gminy i strategia rozwoju ponadlokalnego szczegółowo uregulowane w ustawie o samorządzie gminnym.

Strategia terytorialna:

- wskazana i ogólnie zdefiniowana w projekcie tzw. rozporządzenia ogólnego ustanawiającym wspólne przepisy dla 7 funduszy,
- szczegółowo uregulowana w projekcie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027, tzw. ustawie wdrożeniowej

Strategia ponadlokalna – strategia terytorialna = strategia ZIT/IIT

Strategia rozwoju ponadlokalnego (SRPL) (zakres

zgonie z uzppr):

- wnioski z diagnozy
- cele strategiczne i kierunki działań
- oczekiwane rezultaty, wskaźniki
- model struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustalenia i rekomendacje
- OSI
- system realizacji strategii, w tym wytyczne dla dok. Wykonawczych
- ramy finansowe i źródła finansowania
- sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji

Strategia terytorialna: musi spełniać minimalne warunki określone w art. 29 rozporządzenia ogólnego oraz zawierać m.in.:

- **synteza diagnozy** obszaru wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych,
- **cele**, jakie mają być zrealizowane, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego,
- **lista projektów** wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami,
- **źródła finansowania** i warunki/procedury obowiązujące w realizacji strategii,
- **opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych.**

CENTRUM
WSPARCIA
DORADCZEGO

Praca ekspertów CWD z partnerstwami JST w zakresie przygotowania strategii wpisuje się w założenia krajowej polityki regionalnej (elementy strategii ponadlokalnej) oraz w wytyczne PS 2021-2027 dot. strategii terytorialnych.

Porozumienie Terytorialne (PT)

PT jest mechanizmem uzgodnień – dot. planowania, realizacji i sposobu finansowania przedsięwzięć istotnych dla stabilnego rozwoju społecznego –gospodarczo-przestrzennego danego obszaru - tworzonym w oparciu o współpracę wszystkich partnerów procesów rozwojowych, pomiędzy:

- 1) JST
- 2) JST lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami a samorządem województwa (zarząd województwa)
- 3) JST lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, a także innym właściwym ministrem

Na obszarze objętym mechanizmem PT mogą być wykorzystywane różne formy wsparcia, współpracy oraz instrumenty terytorialne (IT).

Podstawa to:

- 1) integracja na poziomie ponadlokalnym interwencji w ramach różnych dostępnych IT,
- 2) oddolna współpraca władz publicznych JST,
- 3) proces strategicznej analizy identyfikującej kluczowe problemy i endogeniczne potencjały obszaru (w tym wytyczenie celów rozwoju, kluczowych przedsięwzięć rozwojowych, wskazanie źródeł finansowania z oceną ich efektywności ekonomicznej i finansowej wykonalności) --- proces zakończony formalnym przyjęciem strategii rozwoju obszaru lub planu działania (jeśli brak strategii rozwoju gminy lub ponadlokalnej).

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

[www.gov.pl/web/
fundusze-regiony](http://www.gov.pl/web/fundusze-regiony)

@MFIPR_GOV_PL

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

@MinisterstwoFunduszy
iPolitykiRegionalnej

#wspolna2przez4